
AC-I-12-0055

U parnici

Tužioci

1. M.J.

2. B.J.

3. T.J.

4. R.J.

5. I.J., svi iz XX

Koje zastupa M.G, ul. "XX", Priština

Protiv

Tuženi

XX, Kosovo Polje

Žalilac pred sudskim većem

Kosovska poverenička agencija (KPA), koju zastupa UNMIK

TSS kamp, Priština

Žalilac pred Žalbenim većem

Kosovska agencija za privatizaciju (KAP)

ul. "Ilir Konushevci" br 8, Priština

Žalbeno veće Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (PKVS), koje čine Mr.sc Sahit Sylejmani, predsedavajući sudija, Merja Halme-Korhonen, i sudije Cornelis Van Der Weide, David Wilcox i Sabri Halili, po žalbi KAP-a protiv rešenja sudskog veća od 27. decembra 2011, SCA-08-0041, nakon većanja održanog dana 30. aprila 2013, donosi sledeće

REŠENJE

- 1. Žalba žalioca se odbija kao neosnovana.**
- 2. Rešenje sudskog veća PKVS od 27. decembra 2011, SCA-08-0041, se potvrđuje.**
- 3. Ne određuju se sudske takse za žalbeni postupak.**

Istorijat postupka i činjenično stanje

Dana 20.07.2007, predsednik Opštinskog suda u Prištini dozvolio je obnavljanje izgubljenog dosijea predmeta br.227/98 vezanog za parnicu između tužioca i XX iz LS, zbog činjenice da su spisi izgubljeni tokom rata na Kosovu, a koji predmet je zaveden pod novim brojem 1738/07 (tužba).

Dana 24.09.2007, tužioci su podneli tužbu Opštinskom sudu u Prištini kojom su tražili da se oni (naslednici pokojne J.J.) potvrde kao suvlasnici katastarske parcele 1872/4 u LS i da dozvoli registraciju te parcele u katastarskim knjigama. Tužioci nisu tražili poništaj ugovora zaključenog između J.J i tuženog u vezi katastarske parcele u LS. Tužioci nisu ponudili da vrate kupoprodajnu cenu tuženom. Tužioci su tvrdili da je njihov predak nateran da tuženom proda katastarsku parcelu 1872/4 u LS 1961. godine za 169,840 dinara. Tužioci su tvrdili da je zaključivanjem ovog ugovora prekršen član 3 Zakona o obligacionim odnosima i član 4 Zakona o prometu nepokretnosti (Službeni Glasnik SRS, br/43). Tužioci su dostavili delimično čitljiv ugovor koji takođe sadrži parcele 567/1 i 258/3 u LS a koje nisu predmet tužbe. Tužioci su dalje naveli da je Regionalni finansijski sekretarijat u Prištini svojim rešenjem br.03/1894/62 od 18.06.1962 izvršio eksproprijaciju katastarske parcele 1872/4 u LS.

Dana 19.11.2007, Opštinski sud u Prištini usvojio je tužbu tužioca i poništio je ugovor kupoprodaji nepokretnosti Vr.no.1804/61 od 28.07.1961, zaključen između J.J iz LS i tuženog. Sud je obavezao tuženog da tužiocima, naslednicima pokojne J.J., preda vlasništvo i posed katastarske parcele br.202/1 sa površinom od 0.54,95 ha, a tužioci su obavezani da tuženom naknade iznos od 241,35 €.

III

Sud je našao da su navodi tužioca osnovani jer je ugovor potpisan pod direktnim pritiskom tadašnjeg režima.

Presuda sadrži pravni lek prema kojem se žalba može podneti Okružnom sudu u Prištini u roku od 15 dana od prijema presude.

Tuženi je primio presudu C.no.1738/07 dana 26.11.2007, ali nije podneo žalbu.

Dana 13.03.2008, KPA je podnela žalbu PKVS-u protiv presude C.no.1738/07, tražeći da se ista poništi jer Opštinski sud u Prištini nije imao nadležnost u vezi ove tužbe, a takođe KPA nije obavještena u skladu sa članom 29 KPA Uredbe. Stoga, u svojoj žalbi KPA je navela da postoji kršenje člana 4.1 KPA Uredbe i člana 15 i 16 ZPP. Prema podnesku KPA, Opštinski sud u Prištini je odlučio o meritumu bez utvrđivanja da li su tužiocima obavestili Agenciju.

Dana 27.12.2011, sudsko veće PKVS-a odbacilo je žalbu KPA kao neprihvatljivu. Sudsko veće je zaključilo da je žalba nepravovremena i kao takva žalba je neprihvatljiva. Sudsko veće je navelo da od 24.09.2007. godine KPA je bila obavještena o parnici i datumu prvog ročišta, međutim, nije se odlučila da zastupa tuženo DP. Sudsko veće prepoznaje u spornom rešenju da obavještenje nije dato propisno u skladu sa uslovima člana 29.1, Uredba UNMIK-a No 2005/18, ali i pored toga nije sporna činjenica da je KPA znala za parnicu. Prema sudskom veću, KPA nije dostavila dokument koji bi ukazivao da I.H. nije zakonski ovlašćen da zastupa tuženo DP. Prema sudskom veću, član 29.3, Uredba UNMIK-a No 2005/18, samo dozvoljava ali ne obavezuje KPA da preuzme zastupanje DP-a, ako je DP tuženi. Veza između KPA i tuženog DP-a je interna i rešava pitanje ko će preuzeti zastupanje. Istina je da Agencija nije propisno obavještena pre nego što je tužba podnesena Opštinskom sudu i sudsko veće nalazi da Opštinski sud nije postupio u skladu sa gorepomenutim pravilom, ali to ne znači da KPA nije trebala da izvrši istragu, kao oprezna strana i poverenik, o predmetima koji su u toku pošto je KPA pravovremeno dobila informaciju o predmetu koji je na rešavanje pred Opštinskim sudom da bi intervenisala kao Agencija koja upravlja DP-om. Sudsko veće navodi, pošto ne postoji dokaz da je tuženo društveno preduzeće pod direktnom upravom KPA nije bilo razloga da sud obavesti KPA o svojem rešenju i da direktno izvrši

dostavu. Prema sudskom veću ovo je bila dužnost DP-a ako je interna veza između DP-a i KPA to zahtevala. U spornoj odluci sudsko veće je utvrdilo da nikad nije ispitalo meritum prvostepene presude i da je samo uzelo u razmatranje proceduralne aspekte u procesu donošenja svog rešenja. Sudsko veće je zaključilo da su istekli svi vremenski rokovi za žalbu, čak i oni za vanredan lek, stoga žalba se nije mogla drugačije uzeti u obzir osim kao nepravovremena, te je kao takva neprihvatljiva. Ožalbeno rešenje sudskog veća je dostavljeno KPA dana 23.03.2012, a zastupniku tuženom dana 22.03.2012. Sudskom veću nije podneta žalba od strane tužioca ili žalioca-KPA u vremenskom roku.

Dana 30.05.2012, sudija u predmetu SCA-08-0041 izdao je nalog kojim se ožalbeno rešenje SCA-08-0041 dostavlja takođe KAP-u, a KAP je primio ovo rešenje dana 19.06.2012.

Dana 18.07.2012, KAP, koji nije bio žalilac u postupku pred sudskim većem, podneo je žalbu protiv rešenja sudskog veća. KAP je osporavao rešenje sudskog veća zbog povreda odredaba parničnog postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava. Osim toga, u žalbi se navodi da postoji povreda člana 182.2 (n) ZPP, jer prema žalioocu dispozitiv je u suprotnosti sa rešenjem i obrazloženjem, uopšte ne postoje razlozi za odlučujuće činjenice ili su ti razlozi nejasni i kontradiktorni. KAP tvrdi da takođe postoji povreda člana 182.1 u vezi sa članom 7.1.2.3 ZPP, jer sudsko veće nije utvrdilo činjenice da tužioci nisu podneli i nisu uzeli u razmatranje predloge stranaka podnete tokom postupka. Posebna komora je ispitala samo pravovremenost žalbe protiv spornog rešenja, ali nije bilo ispitivanja glavnih činjenica, pitanje obaveštavanja KPA kao zakonskog upravnika tuženog i pitanja nepostojanja nadležnosti Opštinskog suda za rešavanje ove tužbe. KAP je tražio da se usvoji žalba kao osnovana, da se promeni ožalbeno rešenje sudskog veća i da se odbije tužba kao neosnovana.

U odgovoru na žalbu KAP-a, u podnesku podnetom Posebnoj komori dana 31.07.2012, tužilac je naveo da je KPA obaveštena o parnici i o datumu prvog ročišta u postupku, stoga, KPA je mogla da pravovremeno podnese žalbu PKVS- ukoliko nije bila zadovoljna presudom ili zastupanjem DP-a. Prema tužiocu,

presuda Opštinskog suda u Prištini C.no.1738/07, od 19.11.2007, postala je konačna i pravosnažna na dan njenog usvajanja. Sudsko veće PKVS nije ispitalo meritum prvostepene presude, nego je razmotrilo samo proceduralne aspekte prilikom donošenja rešenja, uključujući i vremenski rok za žalbu. Tužilac je tražio od Žalbenog veća da odbije žalbu KAP-a kao neosnovanu i da potvrdi ožalbeno rešenje sudskog veća PKVS.

Dana 16.11.2012, žalilac, KAP, dostavio je podnesak PKVS-u odgovarajući na odgovor tužioca na žalbu. U podnesku žalilac navodi da je Opštinski sud odlučio a nije imao nadležnost, ovo je već presuđena stvar, ožalbeno rešenje doneto je uz proceduralne povrede, pravni status Agencije nije ispoštovan, te stoga traži da se žalba usvoji kao osnovana, da se ožalbeno rešenje sudskog veća izmeni i da se tužba odbije kao neosnovana.

Pravno obrazloženje

Žalba je prihvatljiva ali neosnovana. U skladu sa članom 64.1 Aneksa Zakona No.04/L-033 o PKVS, Žalbeno veće je odlučilo da izostavi usmeni deo postupka.

Prihvatljivost žalbe i ocena Žalbenog veća

Ožalbeno rešenje sudskog veća se mora potvrditi jer je ispravno u zaključku i pravnom obrazloženju.

Obaveštenje Agenciji

Član 29.1, Uredba UNMIK-a No 2002/12 od 13.06.2002, sa izmenama i dopunama, zahteva obaveštavanje Agencije o nameri podnošenja tužbe, obaveštenje koje dostavlja tužilac, shodno članu 30.2, 60 dana pre podnošenja tužbe sudu. Cilj obaveštenja je obaveštavanje Agencije o potencijalnim tužbama i davanje mogućnosti da Agencija preuzme stvari u ime DP-a.

Nije sporna činjenica da je KPA obavještena o tužbi podnetoj protiv tuženog još 24.09.2007, kada je održano prvo ročište u postupku, što znači skoro dva meseca pre donošenja presude od strane opštinskog suda, na koju parničari nisu pravovremeno podneli žalbu. Pošto je KPA obavještena u zakonskom roku, shodno članu 30.2 Uredbe UNMIK-a No 2002/12 od 13.06.2002, to ne opravdava navode KPA predstavljene u žalbi na presudu Opštinskog suda da Agencija nije propisno obavještena. Iako je Agencija obavještena u kasnijoj fazi postupka, pre odluke o meritumu, KPA je još imala priliku ali i pored toga nije odlučila da zastupa tuženog i nikad nije osporavala činjenicu da li je ovlašćeni zastupnik tuženog pravo i zakonsko lice za zastupanje tuženog. Pitanje nepravilnog i nezakonitog zastupanja se ne može postavljati nakon pravosnažnosti presude.

Da li je KPA stavila tuženog pod svoju administrativnu upravu?

Uredba UNMIK-a No 2002/12 od 13.06.2002 od dala je ovlašćenja Kosovskoj povereničkoj agenciji da stavi pod svoju administrativnu upravu i da upravlja svim društvenim preduzećima na teritoriji Kosova. Ova uredba je stupila na snagu 13.06.2012, i tog dana KPA nije mogla da stavi pod upravu sva preduzeća u društvenom vlasništvu, uključujući i tuženog. Proces stavljanja pod upravu i preuzimanja odgovornosti (uključujući i zastupanje) je, u stvari, dug, i u isto vreme sigurno je da KPA nije mogla da stavi pod upravu sva preduzeća u društvenoj svojini. Stoga, u konkretnom predmetu KPA nije dostavili sudu nijedan dokaz da je KPA imala upravu nad tuženim DP-om u vreme kada je podneta tužba i da je bila jedini pravni zastupnik koji je imao pravo na zastupanje. Iz ovog razloga teret dokazivanja pada na KPA.

Uredba UNMIK-a No 2002/12 od 13.06.2002 daje KPA pravni osnov za stavljanje DP-a pod svoju upravu, dok, KPA je trebala da u potpunosti završi operativni postupak realizacije poverenih ovlašćenja u vezi DP-a, stoga u ovom predmetu nije poznato kada je KPA započela preuzimanje zakonske odgovornosti nad tuženim DP-om (uključujući i zastupanje). S obzirom da KPA nije nikad osporavala zastupanje tuženog od strane ovlašćene osobe u postupku pred

Opštinskim sudom, više ne može da tvrdi u ovoj fazi postupka da zastupanje nije bilo ispravno.

Dostava presude Opštinskog suda

Pošto su stranke u postupku pred Opštinskim sudom u Prištini bile samo tužilac i tuženi, a KPA nije izabrala da se uključi u postupak i zastupa tuženog, Opštinski sud je ispoštovao svoju zakonsku dužnost kada je presudu dostavio samo strankama uključenim u postupku. Dostava sporne presude tuženom je činjenica koja nije osporena. Tuženi nije izabrao da podnese žalbu u zakonskom roku i nikad nije podneo žalbu u kasnijoj fazi.

KPA, kao što navodi, je obaveštena o spornoj presudi Opštinskog suda tek 11.01.2008 na osnovu pisma predsednika Opštinskog suda u Prištini, kojim je on tražio da se dozvoli registracija imovine na osnovu navedene presude. Ovo pismo predsednika Opštinskog suda u Prištini poslato Kosovskoj povereničkoj agenciji nije i ne može se tumačiti kao pismo kojim sud, u to vreme, dostavlja presudu stranci koja nije uključena u postupak, jer pravna priroda pisma je zahtev za dozvolu registracije imovine a ne dostava presude koja određuje novi vremenski rok za podnošenje žalbe. Iz ovog razmatranja činjenica, Žalbeno veće ne smatra datum 11.01.2008. kao datum dostave presude od kojeg počinje da teče rok za podnošenje žalbe, jer iako je obaveštena o tužbi KPA nije uključena u postupku pred Opštinskim sudom.

Nepravovremenost žalbe KPA

Iz gorepomenutih razloga, Žalbeno veće zaključuje da KPA nije podnela pravovremenu žalbu, i kao takva morala je biti odbačena kao neprihvatljiva. Žalbeno veće smatra da je ispravno obrazloženje sudskog veća datog u rešenju. Načelo zakonske izvesnosti stranaka je najosnovnije načelo bilo kog proceduralnog zakona. Stranke moraju biti sigurne da pravosnažno rešenje ne može osporavati nijedna stranka nakon isteka zakonskog roka za podnošenje žalbe protiv istog. Žalbeno veće se slaže sa zaključkom sudskog veća da ispituje

VIII

meritum presude Opštinskog suda, a takođe i po pitanju nezauzimanja pravne pozicije o tome da li je Opštinski sud doneo presudu a da nije imao nadležnost. Proceduralne mane žalbe KPA sprečile su sudsko veće da ide dalje i ispita meritum presude Opštinskog suda, jer ako proceduralno aspekt tužbe nije u skladu sa zakonom ne postoji zakonska mogućnost da se ispituje meritum, i da se u skladu sa tim zaključi da li je presuda Opštinskog suda osnovana.

Iz gorepomenutih razloga, Žalbeno veće ocenjuje da žalba KAP-a, kao naslednika bivše KPA, podneta Žalbenom veću u žalbenom postupku ne može biti usvojena kao osnovana jer je ožalbena presuda sudskog veća zasnovana na ispravnom pravnom obrazloženju.

Stoga, na osnovu člana 10, stav 10, ZPK, odlučeno je kao u dispozitivu.

Troškovi/sudske takse:

Sud ne određuje troškove žalioocu, budući da predsedništvo suda do danas nije donelo pisani plan kojeg je usvojio Sudski savet Kosova (član 57. stav 2 Zakona o Posebnoj komori). To znači da do danas ne postoji dovoljan pravni osnov za određivanje troškova.

Odlučeno od strane žalbenog veća dana 30.04.2013.

Mr.sc. Sahit Sylejmani, predsedavajući sudija _____

NALOG PISARNICI:

Molimo da se izvrši dostava ovog rešenja:

- Žaliocu (uključujući i prevod rešenja na engleski jezik)
- Tužiocima i tuženom
- Predsedavajućem sudiji sudskog veća u predmetu SCA-08-0041.

Mr. sc Sahit Sylejmani

Predsedavajući sudija